

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 19.45.

Mødet udsat kl. 18.40

Mødet genoptaget kl. 19.45

Man gik til punkt 7 på dagsordenen, der var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Kvoter for 1987, vedligeholdelse i boperioden og istandsættelse ved fraflytning, ændret finansiering af almennyttigt boligbyggeri, ungdomsboliger samt byggeskader og renoveringsarbejder i kollegier m.v.).

Af boligministeren (Thor Pedersen).

(Fremsat 19/11 86).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 8-10 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter og lov om indeksregulerede realkreditlån. (Ændring som følge af ændring af lov om boligbyggeri, bidragssatser for det støttede byggeri og långivning i Grønland).

Af boligministeren (Thor Pedersen).

(Fremsat 19/11 86).

9) Første behandling af lovforslag nr. L 51:

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Kvoter for 1987, 1988 og 1989, byggeskade-fond m.v.).

Af Albrechtsen (VS) m.fl.

(Fremsat 16/10 86).

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny ungdomsboligpolitik.

Af Albrechtsen (VS) m.fl.

(Fremsat 16/10 86).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Boligministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne kommentere beslutningsforslag nr. B 14 og lovforslag nr. L 51, fremsat af VS. Forslagene er på flere punkter identiske med tidligere VS-forslag, som vi behandlede her i Folketinget sidste efterår, nemlig beslutningsforslag nr. B 7 og lovforslag nr. L 16.

Regeringen er fuldt ud opmærksom på behovet for boliger til unge, og det er på den baggrund, at vi i forslag til lov om ændring af boligbyggeriloven foreslår ungdomsboligkvoten for 1987 forhøjet med 500 boligenheder til i alt 3.000 enheder og vejledende ungdomsboligkvoter fra 1988 til 1990 af en tilsvarende størrelse. Der er vel at mærke tale om en reel forhøjelse på ca. 900 boliger, da byggeskadefinansieringen samtidig foreslås ændret.

Det er i denne sammenhæng værd af bemærke, at ingen tidligere regering har gjort så meget for ungdomsboligbyggeriet som denne. Som det også fremgår af boligbyggerilovforslaget, vil rammebeløbet for ungdomsboliger samtidig blive hævet med 15 pct. Forhøjelsen vil komme de ungdomsboligprojekter til gavn, der igangsættes efter den 1. januar 1987, hvilket også omfatter projekter, som har fået tilsagn om støtte i 1986, men som endnu ikke er igangsat.

Regeringen er af den opfattelse, at man ud over den nævnte kvotaforhøjelse så vidt muligt også bør udnytte den boligkapacitet, der findes i det private udlejningsbyggeri. Regeringen mener ikke, at der i den forbindelse skal indføres tvungen kommunal værelsesansivning. Boligministeriet har i stedet ved udsendelse af en cirkulæreskrivelse opfordret kommunerne til at oprette værelsesformidling i kommunal regi.

Da det private marked for værelsesudlejning er meget følsomt, mener jeg, at VS' forslag om obligatorisk forhåndsgodkendelse af lejen for enkeltværelser vil medføre, at der bliver færre værelser til udlejning. Forslaget lægger endvidere op til ophævelse af den kommunale medfinansiering på ungdomsboligområdet. Jeg synes, det er meget rimeligt, at kommunerne bidrager til finansieringen. Bidraget udgør i øvrigt kun 10 pct. af rentebidraget. Vi har heller ikke kendskab til, at den kommunale medfinansiering skulle have afholdt nogen kommuner fra at ansøge om del i ungdomsboligkvoten.

[Boligministeren]

Om forslaget om statens støtte til indretning i 1987 af 1.000 midlertidige ungdomsboliger i tomme bygninger i Københavns Kommune kan jeg sige, at de foreløbige skøn tyder på, at der kun er begrænsede muligheder for indretning af midlertidige ungdomsboliger i den eksisterende boligmasse i kommunen. Vi er dog opmærksomme på problemet. Således har sanerings- og byfornyelsesselskaberne strammet administrationen af saneringsejendomme, så genhusning eller rømning sker på det senest forsvarlige tidspunkt i saneringsprocessen, og i det omfang lejligheder alligevel må stå tomme i en periode, vil man søge disse lejligheder udlejet midlertidigt.

VS foreslår, at der lægges loft over lejen for kollegieværelser. En sådan ordning har tidligere eksisteret, men blev fjernet, da den ikke tilgodeså beboernes interesse i at holde huslejen nede. Denne blev i stedet i studieåret 1984-85 afløst af huslejenedsættelsesordningen efter boligbyggerilovens § 73 A, der tilgodeser beboernes interesse i at begrænse lejeniveauet. Da ordningen har fungeret tilfredsstillende indtil nu, er den i boligbyggerilovforslaget, lovforslag nr. L 101, foreslået forlænget til og med studieåret 1989-90.

VS er i beslutningsforslag nr. B 14 endvidere inde på, at der skal indføres beboerdemokrati på kollegier og i ungdomsboliger. Selv om beboerne allerede efter de gældende regler har indflydelse, er boligministeriet i gang med at vurdere, i hvilket omfang man kan tilvejebringe samme beboerindflydelse på de selvejende kollegieinstitutioner som i de almennyttige boligselskabers afdelinger, og jeg vil senere vende tilbage med min vurdering af mulighederne.

Hvad angår VS' forslag i L 51 om byggeskadefond og ansvarsregler, skal jeg blot bemærke, at vi her i Folketinget løste dette spørgsmål, da vi i december sidste år vedtog en ændring af boligbyggeriloven, der bl.a. indeholdt bestemmelser om Byggeskadefondens organisation og virke.

På baggrund af disse bemærkninger må jeg derfor afvise forslagene.

Baadsgaard (S):

Under behandlingen for et år siden af boligbyggeriloven gjorde ministeren meget ud af at fremhæve den rullende planlægning i

kvotafastsættelsen og forhåndstilsagn til kommunerne. Det skulle give bedre planlægningsmuligheder for kommunerne, og det lød jo smukt. Men på grund af den uheldige overførselsret rådede der så sent som i begyndelsen af november i boligkredse stor usikkerhed om byggeriets omfang i 1986. Og hvad har vi så fået ud af den rullende planlægning?

Det har samtidig været meget vanskeligt for Folketinget at følge tilsagnsgivningen, selv om det var en forudsætning for overførselsretten. Den midtvejsredegørelse, vi skulle have den 1. juli om tilsagnsgivningen, blev væsentligt forsinket. Jeg mener således, at overførselsretten har givet stor usikkerhed og bestemt ikke har bidraget til bedre planlægning. Ministeren kan måske i dag fortælle, om kvoterne for 1986 vil blive fuldt udnyttet på alle områder. Mig forekommer det, at der trods rullende planlægning har været stor usikkerhed om kvotaudnyttelsen hele vejen igennem.

Jeg synes, der er for kort tid til behandling af dette lovforslag. Det kan ikke være kommet bag på boligministeren, at der bl.a. skal fastsættes byggekvoter for 1987. Der er sædvanligvis mange parter, der ytrer sig om forslaget, når boligbyggeriloven er til behandling. En tidlig fastsættelse af byggeriets omfang bidrager jo også til en stabil planlægning. Jeg mener, det skulle have været muligt, at vi havde fået dette lovforslag til behandling noget tidligere, så vi kunne have fået bedre tid til det.

Om boligbyggeriloven hæfter jeg mig ved nogle få punkter, og det første er kvoterne. Det forlyder jo, at regeringen har aftalt en kvota på 9.000 almennyttige boliger med de Radikale, og det vil jeg bede ministeren om at bekræfte eller afkræfte. Det er da også bedre end de 7.000, som var regeringens udgangspunkt, men det er stadig for lidt. Hvis det er rigtigt, at der findes en aftale, vil der ikke i 1987 blive bygget en eneste bolig mere inden for dette område, end der er blevet i 1986, og det forudsætter endda, at kvoten bliver fuldt ud udnyttet i år. Jeg vil gerne, om ministeren vil redegøre for, dels om kvoten bliver udnyttet, og dels om der foreligger en sådan aftale.

Socialdemokratiet foreslog sidste år 12.000 almennyttige boliger; det vil vi også stille forslag om i år, og det er der flere forhold

[Baadsgaard]

der tilsiger os at gøre. Jeg kan nævne regeringens kartoffelkur, som vil bremse op i det private boligbyggeri, og i samme retning peger den højere rente, som regeringens politik har medført. Der er stadig mange ansøgninger om at få lov til at bygge, der er lange ventelister i boligforeninger, og stadig flere unge søger ind på det egentlige boligmarked.

Der er således både nye og gammelkendte begrundelser for, at kvoten bør sættes op, men dertil kommer jo det problem, der ligger i bosætning af flygtninge. Det er muligt, at regeringspartierne ikke tager den sag så alvorligt, men jeg forstår ikke de Radikales flygtningepolitik, hvis de vil nøjes med 9.000 boliger i 1987. Mener de Radikale og regeringen, at flygtninges bosætning kan løses med det foreslåede omfang af kvoten?

Jeg håber stadig, at et flertal – og gerne et bredt flertal – vil samles om de 12.000 boliger for at få gjort en indsats på dette område; og dermed har jeg også kommenteret VS' forslag.

Under episoden i Ryesgade var der mange udtalelser til fordel for en indsats for at løse den unges boligproblem, og jeg må da erkende, at der også er en fremgang i forslaget til kvota for ungdomsboliger, men også her vil jeg appellere om en større fælles indsats. Socialdemokratiet vil stille forslag om 4.000 ungdomsboliger; det fremgår også af vores ændringsforslag til finansloven. Vi vil støtte ethvert skridt, der nærmer sig de 4.000. Der er jo ingen tvivl om, at behovet eksisterer.

Forslaget om at ændre finansieringen af ungdomsboliger og almennyttige boliger er jo en udskydelse af statens udgifter forårsaget af regeringens faste budgetrammer. Når man har disse rammer, bliver regeringen jo tvunget til at lave sådanne krumspring. Det bliver dyrere for staten i længden, og jeg frygter desuden, at dette kan være et skridt i retning af, at staten trækker sig ud af finansieringen. Det vil jeg bede boligministeren om at afkræfte, hvis det er muligt.

Hvad angår ændret finansiering af istandsættelsesarbejder og energibesparende foranstaltninger, kan vi frygte en uacceptabel huslejestigning på ungdomsboliger. Vi vil under udvalgsarbejdet se nærmere på, hvilke konsekvenser det kan få.

Ministerens vil forlænge tilskuddet til nedbringelse af lejen uændret, og det betyder faktisk, at det beløb, der er sat af, vil komme

til at være uændret i 7 år, fra 1983 til 1990, hvilket står i skrigende modsætning til de huslejestigninger, man har på området. Rammebeløbet vil jo i sig selv give en større husleje for visse kollegier.

De pligtmæssige bidrag til Landsbyggefonden foreslås forlænget; også her råder der stor usikkerhed, bl.a. fordi det såkaldte John Winther-udvalgs betænkning stadig væk ikke foreligger for Folketinget. Den har vi ventet på længe, og vi er noget usikre på, hvad boligministeren vil med det udvalgsarbejde; vi har da lov til at håbe det bedste, selv om vi ikke har meget at have håbet i.

Vi vil altså stille de bebudede ændringsforslag, og udvalgsarbejdet vil måske medføre flere, det må vi se på. Omfanget af imødekommelsen af vore ændringsforslag vil afgøre vor endelige stillingtagen.

L 102 om realkreditinstitutter og indeksregulerede realkreditlån har jeg kommenteret, hvad angår finansiering og byggeskader. Det er jo helt klart, at boligministeren er i færd med at trække staten ud – det synes jeg også vi kan læse her – af medfinansiering af renoveringsopgaver på kollegierne. Jeg vil gerne spørge, om det er hensigten.

De øvrige ændringsforslag vil vi se på under udvalgsarbejdet. Der er et forslag om, at man skal lade kollektive energianlæg på Grønland komme ind under realkrediten. Har ministeren overvejet at give statsgaranti i den forbindelse?

VS' forslag til lov om ændring af boligbyggeriloven har jeg kommenteret, hvad angår kvoter. Nogle af VS' ideer til ændring af Byggeskadefondens regler gav Socialdemokratiet også udtryk for under behandlingen sidste år; f.eks. var vi imod begrænsninger af entreprenøransvaret og indbetalingsformen til fonden, men det flertal, som ønskede denne form for fond og byggeskadefinansiering, sidder der jo stadig, og derfor mener jeg, at forslaget er overflødigt, så længe Folketingets sammensætning ikke er ændret. Hvad angår den fondsbestyrelse, som VS vil have sammensat og indkaldt til ét møde om året, vil jeg gerne bede VS redegøre for, hvor stor man mener den forsamling bliver, når de skal samles alle sammen.

VS' forslag om ungdomsboligpolitik er på flere afgørende punkter i tråd med Socialdemokratiets forslag fra sidste samling. Konsekvenserne for kommunal værelsesanvisning

[Baadsgaard]

og forhåndsgodkendelse af huslejen vil vi gerne have undersøgt nærmere, og vi vil også gerne se på et eventuelt huslejeloft for kollegieværelser. Hensigten er vi enige i, men som også boligministeren antyder, er der problemer i det.

I vort forslag er nævnt midler til forsøgsbyggeri, men vi er ikke uenige i, at der er behov for ekstraordinære midler til indretning af ungdomsboliger, specielt i Københavns Kommune, og det vil vi gerne se på.

Den kommunale medfinansiering har vi også stillet forslag om at fjerne, og vi er også positive over for et bedre beboerdemokrati. Men som jeg sagde, sidst vi havde sagen til behandling, er der problemer på visse kollegier med korttidsbeboere.

Selv om denne behandling skal foregå i en vis hast, hvis vi skal være færdige inden nytår, er vi klar til at gå ind i et positivt udvalgsarbejde med de synspunkter, vi har, for at forbedre ministerens forslag.

Agnete Laustsen (KF):

Som børn venter spændt på juleaften og ikke mindst på de gaver, den vil bringe, venter bolig- og byggesektoren på årets boligbyggerilov, og hvilke glæder – eventuelt skuffelser – den vil bringe.

Det er naturligvis i første række fastsættelsen af kvoten for det offentligt støttede byggeri, det er rammebeløbets eventuelle forhøjelse og så naturligvis alle de små eller større ændringer i lovgivningen i øvrigt, som der har vist sig behov for.

Fra den konservative, og jeg kan sige også fra Venstres folketingsgruppes side kan vi støtte forslaget om en kvote på 17.000 enheder til det offentligt støttede byggeri i 1987, heraf 9.000 til det almennyttige byggeri. Det er en meget stor kvote. Under normale forhold ville vi måske også finde den for stor, men det kan ikke være ukendt for nogen, at vi bl.a. i kraft af den store indvandring, vi har haft af flygtninge, nu har en forpligtelse til at skaffe dem selvstændig bolig, og derfor accepterer vi den høje kvote for de almennyttige boliger.

Vi ikke blot accepterer, men er meget glade for, at det har vist sig muligt at forøge kvoten for ungdomsboliger fra 2.500 til 3.000 enheder, en kvote, der i realiteten er udtryk for en endnu større udvidelse, idet den skal

ses i sammenhæng med den ændring af byggeskadefinansieringen, som samtidig er foreslået, og som vil betyde, at antallet af nybyggede ungdomsboliger øges med ca. 900 årligt.

Må jeg i den forbindelse udtrykke det håb, at de kommuner, eller jeg burde måske snarere sige den kommune, hvor problemerne brænder mest på – og så kan man jo nok selv regne ud, at det er København, jeg tænker på – også forstår at planlægge så realistisk, at byggerierne kommer til udførelse. Selv nok så store kvoter hjælper jo ikke, hvis projekterne ude i kommunerne ender i bureaukrati og usmidig politisk håndtering.

Rammebeløbets størrelse har jo været anført som en hindring for opførelse af ungdomsboliger, og jeg kan til en vis grad være enig heri. Med de krav, som i dag stilles til en ungdomsbolig, har det – og det gælder især i de større byer – været svært at holde sig inden for rammen, og vi kan derfor tiltræde, at den nu foreslås udvidet med 15 pct.

Man kan så stille det spørgsmål, og det vil jeg gerne hermed gøre – det er også lidt i tilknytning til det forslag fra VS, som vi senere skal have til behandling – om vi ikke også burde interessere os for at indrette ungdomsboliger på et lavere niveau, altså f.eks. uden selvstændige bade- og køkkenfaciliteter. Jeg ved godt, at boligstøtteordningen er afhængig af, om der er selvstændigt køkken, men jeg er overbevist om, at omkostningerne ved indretning af utraditionelle boliger vil være så meget lavere, at man kan se bort fra dette argument.

Jeg tror, at ganske mange unge hellere vil have tag over hovedet, bo lidt mere primitivt – herregud, det er jo heller ikke boliger, man skal bo i hele sit liv – end bo i et telt eller på et lejet værelse, så jeg synes, vi skal drøfte fordele og ulemper ved en sådan løsning.

Omfanget af det støttede byggeri må i øvrigt ses i sammenhæng med den øvrige aktivitet inden for byggesektoren, ikke mindst inden for byfornyelsen, og her vil jeg da gerne benytte lejligheden til at udtale såvel den konservative som Venstres gruppes tilfredshed med, at det er lykkedes at få en aftale i stand om udvidelse af denne uhyre vigtige del af vort boligmarked fra de nuværende 920 mill. kr. til 1,2 mia. kr. årligt.

De vil utvivlsomt blive brugt, hver en øre, og hvis det så kan lykkes Socialdemokratiet og de Radikale at bruge deres sunde fornuft

[Agnete Laustsen]

og lytte til de talrige klager, der kommer fra det ganske land, fordi den private byfornyelse er sat i stå, ikke mindst af de to partier, så kan vi med væsentlig større styrke få gjort noget ved dette vigtige område.

Til lovforslagets, skal vi kalde det nye dele hører så i år et forslag om en mere rimelig ordning for istandsættelse ved fraflytning af en lejlighed. Det er vist ikke ubekendt, at det ganske ofte har været et chok for en lejer i en almennyttig beboelse at blive mødt med en mange tusinde kroners regning ved fraflytning, idet kravene til en lejligheds stand har været helt eksorbitante. Boligselskabernes Landsforbund har tilsyneladende erkendt, at der trods den lovændring, der blev gennemført i 1982, stadig er uløste problemer, og jeg er derfor glad for, at der nu foreslås mere rimelige regler på dette område.

Blandt hovedpunkterne i øvrigt kan vi støtte de ændrede finansieringsregler, der medfører, at huslejen i det almennyttige byggeri ikke forøges, forlængelsen af kollegiestøtten og fortsat hensættelse af pligtmæssige vedligeholdelsesbidrag til Boligselskabernes Landsbyggefond, men en yderligere udbygning heraf må vi nok vente med til udvalgsbehandlingen.

Vi behandler jo sammen med boligbyggeriloven også et forslag om realkredit som en konsekvens af de førnævnte forslag om ændring af finansieringen af det støttede byggeri samt forslag om ændringer for så vidt angår realkreditlovgivning i Grønland og på Færøerne. Det er nok forslag, som vi gerne ser yderligere kommenteret, og jeg skal derfor kun sige, at vi er meget interesseret i, hvordan hjemmestyret i Grønland og boligministeren vil finde frem til en kreditløsning, som er passende for denne del af landet.

De 2 sidste forslag, vi behandler i denne sammenhæng, er forslag fra VS, som jo er udtryk for, at VS går varmt ind for genbrug, uanset at erfaringerne har vist, at der ikke er flertal for et sådant genbrug.

Forslaget om forøgelse af kvoten til almennyttigt byggeri til 13.500 – boligministerens er på 9.000 som allerede nævnt – er jo ren overbudspolitik. Det gælder også det subsidiære forslag om 12.000 boliger, og jeg skal kun henvise til, hvad jeg tidligere har sagt om sammenhængen i hele byggesektoren, altså både den støttede del, byfornyelsen og det private byggeri.

Også den ændrede opbygning af byggeskade-fonden har vi tidligere afvist, og udvidelsen af ansvarsperioden fra 1 eller 5 år til 20 år generelt må vi også denne gang afvise.

B 14, VS' forslag til folketingsbeslutning om en ny ungdomsboligpolitik, har jeg været lidt inde på under mine bemærkninger til boligbyggeriloven, og det drejer sig om behovet for ungdomsboliger på et andet, eventuelt også lavere niveau. Generelt sagt har boligministeren i sit forslag om fastsættelse af ungdomsboligkvoten – det er i øvrigt den højeste, vi nogen sinde har haft – om forøgelse af rammen med 15 pct. og i øvrigt med sin cirkulæreskrivelse til kommunerne om eventuel oprettelse af værelsesformidling i kommunalt regi imødekommet VS ganske væsentligt, når der også skal henses til respekt for økonomiske realiteter. Og det skader jo ikke.

VS peger i sit forslag i særlig grad på Københavns problemer og på BZ-oprøret, og på den baggrund er der jo også kommet nogle bemærkninger med.

Jeg vil gerne sige, at selv om der ikke er meget godt at sige om besættelsen i Ryesgade, som efter min mening ikke har meget med bolignød at gøre, så har den dog haft det til resultat, at vi har fået en debat i gang om, hvorvidt det er muligt at indrette midlertidige ungdomsboliger, eventuelt alternative ungdomsboliger, men vel at mærke ungdomsboliger, som ikke går hen og bliver en stat i staten.

Jeg ved ikke, om det kan lade sig gøre, men vi er parat til at drøfte det, også fordi vi ved, at Københavns Kommune har meget store problemer på dette område.

Må jeg så til slut sige noget positivt. Jeg vil gerne complimentere VS for de mange saglige og oplysende bemærkninger, som følger deres forslag, men det er nok også det mest positive, jeg kan sige om det.

(Kort bemærkning).

Baadsgaard (S):

Fru Agnete Laustsen havde den bemærkning, at det skulle være de Radikales og Socialdemokratiets skyld, at den private byfornyelse er sat i stå.

Hvad de Radikale angår, skal jeg ikke svara, men det kan ikke være vores skyld, at byfornyelsesprojekterne ikke er kommet læn-

[Baadsgaard]

gere. Vi ved udmærket, at der er et likviditetsproblem, og vi har her peget på forskellige løsningsmuligheder. Jeg mener også, der har været ført forhandlinger, og det er ikke os, der har forsinket disse forhandlinger, bare for at det kan stå helt klart.

Så sagde fru Agnete Laustsen også, at det var for stor en kvote med 9.000, men nødvendigt ville man da gå med til det.

Jeg nævnedes flere begrundelser for, at 9.000 var for lidt. Disse begrundelser er sådan set af lidt ældre dato: boligmangel osv., men det nye problem, som er kommet oven i de andre, flygtningeproblemet, synes jeg fru Agnete Laustsen gik for let hen over.

Jeg vil gerne spørge helt konkret: mener de Konservative, at man kan løse bosætningen af flygtninge – det drejer sig om 8.000, der skal bosættes inden for det kommende år – med denne boligkvote?

Så var det, som om fru Agnete Laustsen løste op for en alternativ byggeform. Jeg ved ikke rigtig, hvor langt vi skulle ned i standard for disse ungdomsboliger. Jeg kunne godt frygte, at det bliver alt for skrabet, men skal de bemærkninger tolkes sådan, at man er indstillet på eventuelt med ekstraordinære midler at sætte forsøgsprojekter i gang uden for kvoten, sådan at man kunne skaffe nogle flere bevillinger og nogle flere boliger i netop Københavns Kommune?

(Kort bemærkning).

Agnete Laustsen (KF):

Jeg tror ikke, hr. Baadsgaard kan være ubekendt med, at netop spørgsmålet om likviditetsproblemet i forbindelse med løsning af byfornyelsen – byfornyelsen vel at mærke inden for den private kvote – gang på gang har været til drøftelse. Det er gang på gang strandet på, at Socialdemokratiet – og jeg vil i den forbindelse også tage de Radikale med – har sagt, at de er kommet med forslag, som kan løse dette problem, men vel at mærke forslag, som de selv udmærket godt har vidst har været af en så kompliceret art, at det har været totalt umuligt at arbejde med dem. Der har været forhalinger gang på gang, bare under henvisning til: jamen vi har gjort noget, vel at mærke i erkendelse af, at det er håbløst, og det ved vi også godt selv. Og mon ikke det er derfor, vi fra hele landet får at vide, også af socialdemokrater, også af samt-

lige boligselskaber: se nu at få gjort noget ved det! Brug jeres sunde fornuft, og lad være med disse skinmanøvrer!

Vedrørende spørgsmålet om bosætningen af flygtninge kunne jeg spørge hr. Baadsgaard: tror hr. Baadsgaard, at en forøgelse af den almennyttige kvote med 500, med 1.000 osv., vil løse dette problem? Det vil det ikke. Jeg har i forbindelse med andre ting, jeg har nævnt, sagt, at det er måske heller ikke af vejen en gang imellem at se de økonomiske realiteter i øjnene. Det gælder også på dette område.

Der er nu foreslået en kvote på dette område, som er større, end vi før har haft den. Den vil løse noget af problemet. Naturligvis vil den ikke løse hele problemet, det ved vi alle sammen, men det er dog et stykke ad vejen, og det er en hånds-rækning i en situation, hvor vi står over for meget store problemer, som vi vel at mærke er fælles om at løse, fordi vi er fælles om at have vedtaget den flygtningelovgivning, som vi nu i dag skal føre ud i livet bl.a. på boligområdet. Og der er mange andre områder, hvor vi også skal være fælles om det. Dette er en del af det.

Det alternative forslag til ungdomsboliger, jeg har haft i tankerne, er: var det ikke muligt, at unge mennesker kunne dele badefaciliteter og køkkenfaciliteter? Det har dog vist sig muligt på mange andre områder.

(Kort bemærkning).

Estrup (RV):

Nu ved jeg ikke, hvad fru Agnete Laustsen hører rundt omkring i landet om byfornyelsen; hvis man glemmer at fortælle, hvordan sagerne hænger sammen, kan man jo høre mange interessante ting. Men jeg ved, at fru Agnete Laustsen i hvert fald kender situationen, som den var i maj måned. Da var realiteten den, at der lå et forslag på bordet efter nogle forhandlinger mellem regeringen, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, og jeg kan i hvert fald sige på Det Radikale Venstres vegne, at vi tilsluttede os resultatet, men fik at vide af boligministeren, at det gjorde regeringen ikke.

Jeg har også fået at vide, at det ikke undlod at gøre indtryk på regeringen, at man fra grundejerside ikke kunne lide forslaget; man syntes, at man skulle have endnu mere ud af byfornyelsen end det, forslaget rummede.

[Estrup]

Så det er måske den slags interesser, vi i højere grad skal diskutere, når vi diskuterer, hvorfor byfornyelsen ikke kommer så godt i gang, som vi gerne ville have.

Pelle Voigt (SF):

Det var ikke uden en følelse af dyb taknemmelighed, at jeg på dette tidspunkt af aftenen, i indledningen af den konservative ordførers indlæg, bemærkede, at hun talte både på Venstres og på Det Konservative Folkepartis vegne og derfor sparede os for en tale fra partiet Venstre. Men glæden var kort, for vi måtte så lytte til det indhold, der var i den konservative ordførers indlæg, og det var ikke særlig opmuntrende. En tak skal der imidlertid lyde, fordi vi slipper for at høre på Venstre.

Jeg synes heller ikke, man skal være helt utaknemlig over fru Agnete Laustsens forsøg på her at tale for en mere fleksibel holdning på ungdomsboligområdet. Selv om det måske udtrykkes på en meget kontroversiel og for nogle lidt skarp måde, idet man siger, at enhver form for ungdomsbolig dog er bedre end at bo i telt, er tanker om en større fleksibilitet på dette område måske ikke ganske vanvittige.

Vi ser gerne fra SFs side, at man på ungdomsboligområdet, som VS har været inde på, begynder at overveje en mere demokratisk styreform og også åbner mulighed for en mere kollektiv indretning af ungdomsboliger, ikke blot ud fra bespareelsesgrunde, men fordi det – også på baggrund af begivenhederne i Ryesgade og på baggrund af det, vi har set fra BZ-bevægelsens side – virker besynderligt at se kommunale krav til mennesker, der ønsker at bo kollektivt, kommunale krav, der i virkeligheden er udformet sådan, at de regler, der stilles op for deres muligheder for at indrette sig i deres ungdomsboliger, i forbausende grad ligner de regler, som gælder ved hotelbyggeri med hensyn til brandsikring og på andre måder.

SF agter selv på den baggrund at fremsætte nogle forslag om øget fleksibilitet på dette område, og vi er meget spændt på, om fru Agnete Laustsen til den tid, selv om vi ikke agter at foreslå telte og sådan noget, er interesseret i at være med til at indtage en mere fleksibel holdning til disse spørgsmål.

Boligministerens forslag om at udvide ungdomsboligkvoten er vi naturligvis glade for, selv om vi anser udvidelsen for at være utilstrækkelig, og vi er i den lidt besynderlige situation, at vi delvis kan takke hr. Estrup for, at ulykkerne ikke er større i denne boligbyggerilov, end de er, og at vi, samtidig med at vi diskuterer spørgsmålet om ungdomsboligkvotens størrelse og den faktiske udvidelse af ungdomsboligkvoten, skal tage stilling til og måske ligefrem på en eller anden måde vælge mellem et forslag fra VS om at udvide kvoten til 3.500 og et forslag fra Socialdemokratiet om at udvide kvoten til 4.000.

SFs holdning til dette er naturligvis, at vi agter at stemme for enhver rimelig udvidelse af ungdomsboligkvoten, og at vi også – det kan jeg godt afsløre allerede nu i forbindelse med denne behandling – agter at støtte forslaget i finanslovsforslaget om at udvide ungdomsboligkvoten til 4.000.

Jeg tror på den anden side, at vi vil få en interessant diskussion i den kommende tid om rammebeløbene både i det almennyttige byggeri og i ungdomsboligbyggeriet. Det kan godt være, at der, som boligministeren peger på, er et reelt behov for en forøgelse af rammebeløbet i ungdomsboligbyggeriet, men SF ønsker det undersøgt og ønsker klare svar på, hvordan det egentlig kan lade sig gøre, at der findes folk, som oven i købet indrykker annoncer i landets dagblade med det enkle argument, at de er i stand til at bygge til eller under det eksisterende rammebeløb.

Vi er stærkt interesseret i at få undersøgt og afklaret, om årsagen til, at der ikke bygges ungdomsboliger i København, er, at rammebeløbet er for lavt, eller er Københavns Kommunes politiske uvilje til at bygge flere ungdomsboliger, hvad vi har en stærk fornemmelse af. Vi er meget stærkt interesseret i at få undersøgt, om rammebeløbets størrelse er et reelt sagligt problem eller det er udtryk for entreprenørinteresser, der sætter den frie konkurrence ud af spillet gennem aftaler – de såkaldte mestergrise – og på den måde gør grin med de forsøg, vi fra Folketingets side har gjort på at sikre et frit udbud og en konkurrence på dette område, som kan bringe udgifterne ned.

Når jeg taler om udgifterne i denne forbindelse, taler jeg ikke mindst om de huslejer, folk skal betale, og en af de kraftige skønhedsfejl, der er, og som jeg tror har und-

[Pelle Voigt]

gået hr. Estrups opmærksomhed, da han indgik forliget om de nuværende kvoter med regeringen og det samlede forlig om boligbyggeriloven – og det kan jo godt være, at forliget kun handler om kvoterne, ikke om samtlige de andre punkter – er spørgsmålet om, hvordan vi i fremtiden hindrer en huslejeeksplosion på ungdomsboligområdet. Her kunne jeg godt tænke mig at spørge boligministeren, hvordan den påtænkte forøgelse af rammebeløbet på 15 pct. tænkes kompensert over for de mennesker, der skal betale den huslejestigning, som udløses af dette, for i det forslag, vi har fået forelagt her – uden at det er understreget i bemærkningerne på nogen måde – fortsætter blot de nuværende støtteordninger uden nogen forøgelser, uden nogen ændringer, på trods af at de allerede i den nuværende situation er erkendt stærkt utilstrækkelige og er blevet voldsomt kritiseret af de unge, som bor i de pågældende boliger. Jeg har egentlig indtrykket af, at også boligministeren må have en fornemmelse af, at den huslejemæssige situation i disse ungdomsboliger er ved at blive uholdbar. Det ønsker vi en diskussion om ikke alene på ungdomsboligområdet, men også vedrørende det almennyttige byggeri.

Jeg synes, det er spændende og politisk kontroversielt, når fru Agnete Laustsen i forbindelse med denne diskussion anvender den genbrug, hun anklagede VS for, og gentager sine voldsomme angreb på Socialdemokratiet og de Radikale i forhold til byfornyelsespolitikken, og jeg håber, det er lykkedes for den konservative ordfører med sine bemærkninger at være med til at danne baggrund for et andet flertal på byfornyelsesområdet. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at hvis Socialdemokratiet og de Radikale påtager sig blot en brøkdel af den rolle, som den konservative ordfører tillagde dem heroppe fra talerstolen, så kan der faktisk dannes et flertal her i Folketinget for at få sat byfornyelsen i gang. Jeg kan se, at den socialdemokratiske ordfører nikker.

Jeg tvivler ikke på, at SF og Socialdemokratiet kan enes om dette, og jeg er meget spændt på at høre, om det er lykkedes fru Agnete Laustsen med sine vilde beskyldninger mod Det Radikale Venstre at skabe en sådan politisk situation, at vi er i stand til at få sat noget byfornyelse i gang.

Vi støtter en række af de hovedprincipper, som findes i de forslag, VS har fremsat her, og vil meget gerne være med til at diskutere også midlertidige løsninger i forhold til Københavns Kommune. Vi er stærkt interesseret i – som jeg tidligere har været inde på – og vil selv komme med forslag om en mere dybtgående demokratisering af forholdene på ungdomsboligområdet. Vi synes, at VS' forslag, som vi jo har set før, er et godt yderligere skridt i den forbindelse.

Jeg skal blot afslutningsvis sige, at vi også anser det for et fremskridt, at boligministeren i forbindelse med dette lovforslag, L 101, fremsætter forslag i L 102 om en ændring af realkreditreglerne, sådan at det bliver muligt i Grønland at indeksfinansiere energiforanstaltninger af den ene og den anden art.

Men jeg må sige, at hvis det forslag, der fremsættes her, er et forsøg på at kaste et røgslør over den helt utrolige overdragelsesmanøvre, som vi har været vidne til i forbindelse med overdragelsen til hjemmestyret af Grønlands Tekniske Organisation, af boligområdet, så vil ministeren komme ud for en række skeptiske spørgsmål i denne forbindelse.

Vi synes, det er godt at udvide Grønlands mulighed i denne sammenhæng og give Grønland mulighed for at udnytte disse ordninger, men vi er stadig væk rystet over og tror ikke på, at Folketinget, når vi om kort tid endeligt skal behandle overdragelsen af de områder til Grønland, vil være med til at overdrage de sminkede lig, de ødelagte, dårligt vedligeholdte boliger, det utrolige efterslæb, som følger af manglende og fejlslagen energipolitik, til Grønland uden at give den fornødne økonomiske compensation. Og hvis regeringens eneste bud på det ikke er, at man vil give øget støtte, at man vil give statsgaranti, men kun, at man vil indføre disse ordninger som en slags compensation, må jeg sige helt ærligt, at så finder vi det utilstrækkeligt.

Men forslaget i sig selv, som det foreligger her, støtter vi naturligvis.

Estrup (RV):

Den konservative ordfører fandt, at boligbyggeriloven sådan havde karakter af juleaften. Jeg synes i hvert fald, man kan sige så meget, at den tegner regeringens boligpoliti-

[Estrup]

ske profil, og den profil er blevet noget løftet og noget smukkere på det seneste, efter at det, man kunne kalde Foreningen til Boligministerens Forskønnelse, har været i gang.

Jeg synes, der er kommet nogle yderst fornuftige ændringer ind i loven, hvoraf man vel først og fremmest kan nævne den ændrede kvote i forhold til regeringens forslag for de almennyttige boliger, sådan at vi kommer op på 9.000 på ny, og forøgelsen af ungdomsboligkvoten til 3.000. Der er et klart behov for ungdomsboliger, og på begge områder er der et behov begrundet i flygtningesituationen.

I den forbindelse vil jeg godt knytte den kommentar til det, hr. Baadsgaard sagde om løsningen af flygtningeproblemet, at vi kan jo ikke løse flygtningeproblemet gennem nybyggeri, det er en selvfølge. De opgaver, vi står over for på flygtningeområdet, skal løses i løbet af det kommende år, ikke om 1 år eller 2 år eller længere tid, men i løbet af det kommende år. Det vil sige, at det er andre og utraditionelle løsninger, vi skal have frem, og bl.a. i den forbindelse skulle vi helst meget snart have et resultat af det udvalgsarbejde, som foregår i Boligministeriets regi. Jeg må indrømme, at jeg vil gerne bede om, at vi meget snart får en melding fra det arbejde. Jeg tror, det haster ganske voldsomt.

Men derudover hilser jeg også med glæde, at vi fastholder kvoterne for andelsboliger og lette kollektivboliger og dermed når op på et niveau for det støttede byggeri, som er det højeste i antal enheder nogen sinde, nemlig 17.000 enheder.

Det er også positivt, at vi nu får hævet rammebeløbet, sådan at vi ikke får ungdomsboligbyggeriet til at gå i stå, og at vi får forøget byfornyelsesmidlerne med 25 pct. Det er en helt nødvendig forøgelse, som jeg tror vil være til stor gavn i den kommende tid.

Alt i alt er der altså tale om et ganske smukt resultat, som vi fra Det Radikale Venstres side er godt tilfredse med.

Der er nogle forslag om ændring af finansiering, som man flytter fra grundkapital til indekslån både vedrørende det almennyttige byggeri og vedrørende ungdomsboliger. På det område må man givet sige, at finansieringen skal findes inden for Boligministeriets rammer. Jamen så kan vi formentlig støtte disse forslag. Det giver selvfølgelig nogle problemer, at man på den måde flytter nogle

af udgifterne frem i tiden, men hvis behovene er der her og nu, kan det forsvares. Det afgørende er selvfølgelig først og fremmest, at staten betaler rente- og afdragsbidrag, sådan at huslejen ikke stiger.

Det fører mig over til nogle kommentarer til byggeriet i 1987 og det, vi har været vidne til i det forløbne år – måske kan man tage mere end ét år.

Vi har i 1986 gentagne gange diskuteret udsigterne til en overophedning. Nogle har sagt, at vi har været i fuld gang med overophedningen. Når man kigger på resultatet af boligbyggeriet og på de påbegyndte boliger i 1986, så må man sige, at de 28.000 boliger, som formentlig er påbegyndt, ikke er overophedning, i hvert fald ikke i boligdelen af byggeriet. Det er ikke her, vi har begrundelsen for en eventuel overophedning. Boligbyggeriet svarer nogenlunde til det, man fra Budgetdepartementets side havde forventet ville være niveauet op til 1989-90, nemlig mellem 25.000 og 30.000 boliger.

I 1987, altså det kommende år, har jeg forstået at man i Boligministeriet nærmest hælder til at der vil blive tale om mellem 23.000 og 25.000 påbegyndte boliger, og det vil faktisk sige et niveau, der er lavere end det, vi har i år. Det skøn er naturligvis meget usikkert. Vi står over for både virkningerne af en skattereform og virkningerne af et indgreb, som vi havde i oktober i år, med ganske nye midler, hvor ingen af os præcis kan sige, hvor stærkt det vil virke.

Derfor er der ganske udmærkede begrundelser for, at vi nu har det højeste niveau nogen sinde for det støttede byggeri. Der vil være brug for det. Man kan vel oven i købet sige, at vi ikke kan udelukke, at der kan blive brug for mere. Det må tiden jo vise. Men i det øjeblik, hvor bunden er ved at gå ud af boligbyggeriet og af byggesektoren i det hele taget, kan der være brug for et beredskab. Men det går forhåbentlig ikke så galt.

Under alle omstændigheder synes jeg, der er grund til at anfægte det tal, de 12.000 enheder almennyttigt byggeri, som fremføres fra socialdemokratisk side, og påpege, at dette tal har vi kun opnået én gang tidligere, nemlig i 1982, og med den meget klare begrundelse, at på det tidspunkt havde vi ikke noget privat parcelhusbyggeri. Det er altså en helt anden situation end den, vi har i 1986, hvor vi givetvis har overskredet niveauet for

[Estrup]

det private ejerboligbyggeri med i hvert fald 10.000 enheder. Det vil sige et helt andet niveau for det samlede byggeri end det, vi kendte i højrentesituationen med over 20 pct. i rente i 1982. Så der var en ganske særlig grund til, at vi var højt oppe i 1982 med den almenyttige kvote.

Der er nogle enkelte ting i boligbyggeriloven, jeg godt et øjeblik vil hæfte mig ved, og som jeg mener at der er grund til at sætte spørgsmålstejn ved. Det er specielt kollegieordningen og den 3-årige forlængelse, man foreslår. Vi har jo allerede haft en 3-årig periode, og nu foreslår man altså en ny 3-års periode, og sådan som man må forstå lovforslaget, er det med uændret beløb, det vil sige 20 mill. kr. Derudover er der tale om en mindre ændring i § 1, nr. 29, som er lidt overraskende, og som nok kan få én til at sætte spørgsmålstejn ved, om det faktisk er en uændret forlængelse.

Men først og fremmest synes jeg, at i den situation, hvor vi påtænker at forlænge kollegiestøtteordningen endnu 3 år, kræver det en nærmere redegørelse. Så har vi brug for at vide præcist, hvordan den ordning har virket, hvordan niveauet er for støtten, om det er tilstrækkeligt, om det i rimeligt omfang slår til, eller der er oparbejdet nogle nødlidende situationer rundt omkring på kollegierne, som betyder, at det ikke er tilstrækkeligt.

Hvis det havde været en 1-årig forlængelse, kunne man måske endda forestille sig det, men når vi nu snakker om 3 år, er det en ny situation, og så er vi nødt til at have noget mere materiale på bordet. Ellers vil vi komme i den situation, at vi faktisk har haft uændret beløbsmæssig kollegiestøtte i de sidste 6-7 år, og det er en farlig situation.

Samtidig synes jeg der er grund til at påpege, at man nu flytter den del af støtten, som er gået til at oprette økonomien i kollegier og ungdomsboliger, og at man altså nu ikke længere – tilsyneladende – har tænkt sig at sætte noget af på det punkt. Derfor er mit spørgsmål til boligministeren: hvad skal træde i stedet, når den hidtidige ordning på det punkt forsvinder?

Derudover vil jeg godt påpege, at i nr. L 102 er der efter min mening et problem, når man ønsker, at realkreditinstitutterne og deres reservefondsbidrag skal lægges ind under en boligministeriel bemyndigelse. Vi kender

alle sammen den såkaldte mængderabat fra 1985, som kom frem gennem en frivillig aftale.

Jeg synes, der er grund til at holde fast i, at det, som er afgørende for det bidrag, som ydes vedrørende det støttede byggeri, må være den risiko, som hænger sammen med det støttede byggeri. Hvis der ikke er nogen risiko, kan der selvfølgelig heller ikke siges at være noget behov for bidrag, men i det omfang der er en risiko, må bidraget følge den. Derfor vil jeg på det punkt opfordre boligministeren til at genoptage forhandlingerne med realkreditinstitutterne og prøve at få en frivillig aftale. Det egner det område sig bedst til.

Endelig skal jeg sige nogle enkelte ting om de to VS-forslag. Det er klart, at i et vist omfang er der tale om forslag, som vi tidligere har afvist, og derfor kan jeg med det samme sige, at vi ikke kan stemme for noget af forslagene.

Jeg har med glæde bemærket, at VS har taget det initiativ op, som jeg på de Radikales vegne i september 1986 lagde ud med vedrørende Københavns Kommune, og det glæder mig naturligvis, at vi kan regne med VS' støtte dér. Når vi ikke hidtil har inddraget VS i de forhandlinger, skyldes det, at det først og fremmest var Socialdemokratiet og de Konservative, der reagerede på det, og derfor er det bl.a. med de partier, vi har forhandlet ordningen med Boligministeriet.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg tror, at utrolig mange mennesker, i hvert fald de mennesker, der bor på kollegier, har draget et lettelsens suk, da de hørte hr. Estrups svar heroppefra på spørgsmålet om, hvorvidt forlængelsen af de nuværende kollegiestøtteordninger indgår i forliget mellem regeringen og de Radikale. Det gør den helt åbenbart ikke, og det synes jeg der er grund til at udtrykke stor tilfreds med.

Til gengæld vil jeg godt spørge hr. Estrup om to ting.

Den ene er det spørgsmål, hr. Baadsgaard tidligere har været inde på her: forestiller man sig, at denne kvota på 9.000 skal opsuge størsteparten af de 8.000 flygtninge, Danmark nu skal bosætte? Er det argumentet for kvotastørrelsen? Der bliver jo ikke meget

[Pelle Voigt]

tilbage af den, når vi står over for ekstraordinære problemer i det omfang. Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: har hr. Estrup i sine forligsforhandlinger med boligministeren om kvoten fået klar besked om, hvor mange boliger fra kvoten sidste år der i medfør af det tidligere forlig, som blev indgået mellem Det Radikale Venstre og regeringen om, at overførsler kunne finde sted, faktisk er blevet overført til i år? Hvad er den reelle kvota, som vi kan se den i år? Er det 9.000, eller er det 7.000, eller er det 8.200, eller hvad er det? Hvor mange er egentlig i kraft af hr. Estrups tidligere forligsbestræbelser blevet overført – om nogen overhovedet?

Hvordan hænger de ting sammen? Det står ikke helt klart for mig. Det er sikkert min egen skyld, men jeg er sikker på, at hr. Estrup har fuld kontrol over den situation og kan besvare det. Hvad er den reelle kvota, vi taler om her i dag for almennyttige boliger?

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Det var en lidt pudsig bemærkning, hr. Estrup kom med. Han sagde, at det glæder ham, at vi nu kan regne med VS' støtte, når det drejer sig om at fremskaffe ekstraordinære ungdomsboliger i København. En meget pudsig bemærkning, når man tager i betragtning, at det er os, der foreslår det.

Betyder hr. Estrups bemærkning, at vi nu kan regne med hr. Estrups støtte til det forslag, som ganske rigtigt oprindeligt var hr. Estrups, men som vi ikke så mere til, og som nu dukker op på tryk og papir og under behandling i folketingsalen, og som hr. Estrup konstaterer at VS altså kan støtte? Det er jo ikke særlig overraskende, men det afgørende er: kan hr. Estrup støtte det?

Hvis det er tilfældet, må vi forstå af de bemærkninger, hr. Baadsgaard kom med, og de bemærkninger, hr. Pelle Voigt kom med, at vejen faktisk er banet for forslaget, altså ikke for VS' forslag som helhed, men for det element i forslaget. Kunne vi få sat det på tryk og få det vedtaget inden jul, var meget nået, især for boligsituationen i Københavns Kommune, som jeg vil vende tilbage til.

(Kort bemærkning).

Estrup (RV):

Det, jeg med relativt få ord prøvede at forklare hr. Albrechtsen før, var, at det initiativ, jeg tog i september 1986, i høj grad har været fulgt op i Boligministeriet. VS har ikke været inviteret med, for vi hørte faktisk ikke noget fra VS om det initiativ, men vi hørte noget fra både Socialdemokratiet og de Konservative, og derfor er der et arbejde i gang i Boligministeriet. Jeg håber, det arbejde inden længe – med »inden længe« mener jeg inden jul – vil give et resultat, som vil kunne føre til etablering af et antal midlertidige ungdomsboliger i Københavns Kommune.

Jeg forestiller mig nu ikke, at der skal bruges 200.000 kr. pr. bolig, sådan som hr. Albrechtsen gør, altså noget, der svarer til det, det koster at lave nye ungdomsboliger, men det kan formentlig ikke skille os helt ad.

Hr. Pelle Voigt havde to spørgsmål. Først spørgsmålet om flygtninge inden for den almennyttige kvota. Jeg har sandelig ikke forestillet mig, at den almennyttige kvota skulle bruges alene til flygtninge. Det var bl.a. derfor, jeg før efterlyste Boligministeriets resultat vedrørende det udvalgsarbejde, der foregår. Flygtninge er i høj grad en gruppe, der omfatter familier, men måske endnu mere unge mennesker, og derfor er det bl.a. ungdomsboligerne, der er interessante, men også andre ting og først og fremmest utraditionelle løsninger.

Og så endelig vedrørende kvoten: det har længe været klart og oplyst også fra Boligministeriets side, at kvoten på de 9.000 enheder i 1986 vil blive brugt fuldt ud, og det er den kvota, der er til rådighed.

(Kort bemærkning).

Baadsgaard (S):

Det står jo så hen, indtil vi får det bekræftet af boligministeren. Under sidste behandling af overførselsretten var vi meget optaget af, at den ikke skulle bruges; den skulle bare være der. Vil de radikale også bekræfte, at for 1987 skal overførselsretten, som man åbenbart ikke agter at fjerne rent formelt, administreres sådan, at vi agter i fællesskab at sørge for, at den bliver udnyttet?

Til hr. Estrups bemærkning om, at vi ikke kan bygge os ud af flygtningeproblemet, det kan ikke ordnes ved nybyggeri, vil jeg gerne sige: kan det ordnes uden? Det dér med, at vi kan lave en hel masse foranstaltninger i

[Baadsgaard]

1987, er jo næsten som at have ti fugle på taget og ingen i hånden. Her har vi mulighed for at gå ind med en konkret løsning, der vil tage fat i en del af det problem.

Førmanden:

Hr. Estrup for en kort bemærkning, og derefter tror jeg vi vender tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Estrup (RV):

Det kan naturligvis ikke lade sig gøre at klare flygtningeproblemet uden nybyggeri. Det er bl.a. derfor, vi nu har det højeste niveau for det støttede byggeri i antal enheder nogen sinde. Jeg synes ikke, det burde overraske hr. Baadsgaard, at det er mit svar på det.

Dernæst vil jeg sige, at spørgsmålet om overførselsretten lige fra starten har været begrundet i konjunktursyn. Der er ingen, der får os til at sende en del af kvoten ud på markedet, hvis det fører til, at priserne og huslejerne eksploderer. Det er helt urimeligt. Derfor har vi muligheden for at fordele det på en bedre måde, og den vil vi naturligvis bruge, hvis konjunktursituationen viser, at det er nødvendigt. Det er det ikke i øjeblikket, og det er der heller ikke noget der tyder på at det vil blive i den nærmeste fremtid.

Birgith Mogensen (CD):

På CDs og Kristeligt Folkepartis vegne vil jeg gerne takke ministeren for et lovforslag, hvor det er lykkedes at indarbejde en række forbedringer af boligbyggeriloven, uden at det kommer til at koste mere for lejerne, og hvor virkningen på de offentlige udgifter under ét stort set er neutral, i det mindste de første år.

Forslaget indeholder fastsættelse af de årlige kvoter for det støttede byggeri, og her er kun en ændring for så vidt angår ungdomsboliger, hvor kvoten er forhøjet til 3.000 enheder. Vi er i CD glade for denne kvotaforhøjelse, for alle ved, at der er boligproblemer for de unge. Når ministeren samtidig bebuder en forhøjelse af rammebeløbet med 15 pct., er der også vished for, at de planlagte projekter vil kunne gennemføres.

Det er i den forbindelse interessant at konstatere, at hver gang regeringen foreslår kvoter, kommer andre, fra oppositionen, med højere bud, altid mellem 500 og 1.000 mere end regeringen, altså ren overbudspolitik. Det er tankevækkende, at af de ungdomsboliger, der er bygget her i landet efter gældende støtteregler, er vel mere end 90 pct. opført under denne regering, så det er svært at se, hvad oppositionen har at kritisere.

Forslaget indebærer også ændrede finansieringsregler, hvor grundkapitalen nedsættes og indekslånet forøges for nybyggeri, almennyttige boliger, ungdomsboliger og byggeskader og lign. på kollegier og i ungdomsboliger. Også denne del kan vi tilslutte os, bl.a. fordi det giver mulighed for at få de ekstra 500 ungdomsboliger. Samtidig er det vel en ændring, kommunerne vil se positivt på.

Hvad angår de ændrede fraflytningsregler, må det erkendes, at de seneste ændringer ikke har virket helt efter hensigten, og at der desværre findes eksempler på, at lejere ved fraflytning er kommet til at betale endog meget store beløb. Med de nye forslag, som vel har tilslutning fra boligselskaberne, må det være muligt at begrænse disse efterbetalinger, og det finder vi i CD og Kristeligt Folkeparti er en god ting.

De øvrige ændringer, herunder forlængelsen af de pligtmæssige bidrag og justering af reglerne om Byggeskadefonden, kan vi ligeledes tilslutte os. Det betyder samtidig, at VS' forslag om meget omfattende ændringer af reglerne om Byggeskadefonden må afvises. CD og Kristeligt Folkeparti afviser også VS' forslag om kvoter for det almennyttige byggeri. Der er her tale om ren overbudspolitik.

Jeg skal kort kommentere de ændringer, der fremgår af nr. L 102. En række af dem er konsekvensændringer, men der er dog en ny bestemmelse, hvorefter ministeren i fremtiden skal godkende satserne for indskud og bidrag til administration og opbygning af reservefonde. Tidligere har disse satser kunnet fastsættes efter aftale med realkreditinstitutterne. Men da en sådan aftale desværre ikke har kunnet indgås, må vi i CD og Kristeligt Folkeparti acceptere, at bestemmelsen i § 1, nr. 2, indføres i loven.

Også de nye regler om långivning i Grønland og på Færøerne hilser vi velkommen, da forholdene i disse dele af riget naturligvis

[Birgith Mogensen]

kan være meget forskellige fra det, vi kender i denne del af rigsfællesskabet.

Endelig skal jeg til nr. B 14 blot bemærke, at spørgsmålet om kvoten har jeg tidligere kommenteret, og resten af indholdet drejer sig i høj grad om genbrugsstof, der ikke tidligere har kunnet samle flertal her i Tinget. CD og Kristeligt Folkeparti kan heller ikke i dag støtte dette forslag.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne spørge CDs ordfører, fru Birgith Mogensen, om noget. Jeg prøvede meget konkret at fastholde argumentationslinjen i det, fru Birgith Mogensen sagde, og hun nævnte, at 90 pct. af ungdomsboligerne skulle være opført i denne regerings tid. Det er muligt, at det skyldes min manglende baggrundsinformation, eller at fru Birgith Mogensen fattede sig meget i korthed, men hvad er det for 90 pct. af hvad, der er opført i denne regerings tid, og som fru Birgith Mogensen henviste til? Jeg har aldrig hørt om det før. Jeg har været ude at rejse i 14 dages tid, og det kan være, der har været en vældig aktivitet i den periode, så jeg har tabt følingen med, hvad der foregår. Men hvad var det egentlig, der blev refereret til? Det ville da være spændende at vide med henblik på forløbet af resten af debatten.

Pia Kjærsgaard (FP):

Når Fremskridtspartiet skal tage stilling til disse fire forslag, er det nødvendigt for os at se tilbage på, hvordan udviklingen har været inden for det støttede, man kan kalde det det almennyttige, det sociale boligbyggeri. Disse forslag er egentlig kun udtryk for, at man skal fortsætte støtteordningerne, og at man skal gøre dem lidt bedre.

Siden Fremskridtspartiet kom i Folketinget i 1973, har vi haft den opfattelse, at det boligbyggeri, der finder sted i Danmark, skal finde sted i privat regi. Det er ikke, fordi vi synes, at det er så forfærdelig meget bedre, men det har i hvert fald vist sig at være det billigste. I hvert fald er det sådan, at man er nødt til at konstatere, at staten har pumpet penge - kæmpetilskud - i de sociale selskaber og har sikret dem en belåningsgrad og et renteniveau, der siger sparto til alt privat boligbyggeri overhovedet.

Alligevel har det været nødvendigt for de samme selskaber at komme tilbage og bede om flere penge, på trods af at byggeriet i mange, mange år har været finansieret til en lav procent. Det er den egentlige tragedie i det almennyttige boligbyggeri. Det har fået offentlige tilskud som aldrig før, men tilsyneladende er pengene bare smuldret. Naturligvis er de ikke svindlet væk. Nej, de er smuldet, de er forsvundet i planløshed af mangel på kontrol og mangel på sans for pengenes værdi og først og sidst på grund af den utvivlsomme fordyrelse, der ligger i, at man bygger uden konkurrence, uden økonomisk selvansvar og med absolut sikkerhed for, at det offentlige betaler.

Det er de forslag, vi her skal tage stilling til. Her er Fremskridtspartiet altså nødt til at indtage det standpunkt, vi altid har haft: at det kan vi ikke gå ind for.

Det er ikke ukendt for Tingets medlemmer, at vi ønsker et byggeri i konkurrence. Jeg vil gerne understrege, at det ikke er sådan, at hvis et byggeri er for dyrt, fordi renteniveauet er for højt, vil vi ikke hjælpe de mennesker, som skal flytte ind i det pågældende byggeri. Det vil vi godt. Men det skal bare ikke foregå efter en automatisk boligsikringslov. Det skal foregå efter nogle objektive kriterier, sådan at vi har en chance for at bedømme, hvilken husleje den pågældende lejer vil kunne betale.

Det bringer os over til de to VS-forslag. De er bygget over den samme læst som boligbyggeriloven, og man handler derudfra. Derfor behøver vi ikke at sige så meget om dem, andet end de indledende bemærkninger.

Vi vil have et boligbyggeri, som konkurrerer på både pris og kvalitet. Og når de lejligheder skal lejes ud, vil vi godt være medhjælpende til, som vi sagde, måske et forøget tilskud til de pågældende lejere, sådan at de har råd til at bo i de boliger. Det, vi ikke vil, er at give tilskud til byggeriet fra starten.

Vi afviser altså hele denne pakke, havde jeg nær sagt, som vi nu er blevet præsenteret for.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne til lovforslag nr. L 51 (Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Kvoter for 1987, 1988

[Formanden]

og 1989, byggeskadefond m.v.)), og beslutningsforslag nr. B 14 (Forslag til folketingsbeslutning om en ny ungdomsboligpolitik), hr. Albrechtsen, har ordet.

Albrechtsen (VS):

Jeg kunne forstå, at Fremskridtspartiets forslag er, at der faktisk ikke skal være nogen kvota. I hvert fald må der ikke afsættes nogen penge til det. Det er blot til forståelsen. Fru Pia Kjærsgaard nikker. Der skal ikke afsættes nogen kvota. Det er selvfølgelig et synspunkt, man kan have; det vil jeg slet ikke kommentere.

Derimod vil jeg gerne sige tak til Socialdemokratiet og SF for en i hvert fald principiel velvilje over for de forslag, VS har fremsat. Man kan konstatere endnu en gang, at hvad angår ungdomsboligkvoten, ligger vi nær på hinanden i de tre partier. Nu har vi et forslag fra VS, som går ud på 3.500 plus 1.000, altså 4.500, Socialdemokratiet har et forslag om 4.000, og SF støtter for så vidt dem begge to. Så er kun tilbage, at vi i hvert fald inden næste folketingsvalg når frem til at få det koordineret sådan, at en ny regering vil kunne fremlægge et færdigbearbejdet forslag på dette område, der bygger på nogenlunde det niveau.

Jeg er lidt skuffet over, at hr. Estrup, når det drejer sig om Københavnsspørgsmålet, i første omgang takker for VS' støtte. Jeg spørger så hr. Estrup, om det betyder, at vi kan regne med hr. Estrups støtte, og får at vide, at det kan vi faktisk ikke. Sådan måtte jeg forstå svaret, for hr. Estrup henviste til nogle forhandlinger, der åbenbart pågår i Boligministeriet. Det er åbenbart nogle forhandlinger med meget lav cigarføring. Det er i hvert fald ikke noget, man hører noget til nogen steder. Boligministeren kender tilsyneladende slet ikke noget til dem.

Jeg forstod boligministerens første indlæg sådan, at han var meget negativ over for en løsning specielt med hensyn til midlertidige ungdomsboliger i København. Hr. Estrup har åbenbart en anden opfattelse af, hvad der foregår i Boligministeriet. Så vil jeg gerne spørge boligministeren, om han vil bekræfte det tilsagn, hr. Estrup gav for lidt siden om, at der vil komme et forslag inden jul.

Hvis boligministeren ikke vil bekræfte det, tvinges jeg til at konstatere, at der ikke rigtig er noget hold i de tanker og løfter, Det Radikale Venstre har været ude med i denne forbindelse, og den konsekvens ville jeg nødig blive tvunget til at drage, at jeg skulle forstå hr. Estrups linje i dag sådan. Men det afhænger jo af, hvad ministeren har at sige, så det vil jeg vende tilbage til, hvis ministeren kommer med et svar.

Så vil jeg sige om spørgsmålet om kollegiehuslejen, hvor hr. Estrup meget korrekt beskrev problemet med det konstante beløb, som bliver udhulet, at når vi foreslår et loft over kollegiehuslejen, så er det, fordi den ordning, der har været, og som hr. Estrup var inde på, har ført til løbende huslejeforhøjelser, fordi støttebeløbets realværdi bliver mindre fra år til år.

Jeg er meget glad for, at hr. Estrup siger i dag, at sådan kan det ikke blive ved med at gå. Der er altså ikke flertal for den del af boligbyggerilovforslaget, der går ud på, at der automatisk hvert år skal påføres kollegianerne disse huslejestigninger, der skyldes, at den ordning blev forkert udmøntet. Om det så skal være et huslejeloft, som VS har foreslået, eller en anden form for forbedring – jeg ved ikke, om hr. Estrup kom med et konkret forslag til, hvordan det skulle løses, men i hvert fald en anden form for forbedring end den, ministeren har fremlagt – må klares i boligudvalget.

Jeg er meget glad for, at ministeren giver tilsagn om, at der nu endelig skal ske noget med hensyn til beboerdemokratiet på ungdomsboligområdet. Det er jo et forslag, VS har stillet flere gange, at der skulle ske noget her, og der har ikke været særlig megen lydhørhed for det tidligere, men det er der altså blevet nu, og det er jeg meget glad for.

Jeg synes, at det forslag, vi har fremsat, er et godt forslag, for det sikrer, at man vender tilbage til et system, hvor der er beboerdemokrati.

Hvis ministeren mener, at det skal være de samme regler, som gælder i de almennyttige boligafdelinger, må det vel forstås sådan, at man får samme kompetence som en boligforenings bestyrelse. Et kollegium er jo en enhed, og derfor kan man ikke på ét kollegium operere med flere afdelinger.

Jeg går ud fra, at der ligger det i det, at man sådan set får bestyrelseskompetence, og

[Albrechtsen]

hvis det er det, ministeren lægger op til, synes jeg, det er noget af et gennembrud for kollegianernes muligheder for at øve indflydelse på deres egen situation. Det synes jeg er overordentlig positivt.

Ellers må jeg sige om regeringens forslag, at det ikke er noget godt forslag, men det er mindre slemt, end hvad vi ellers har været udsat for på boligbyggeriområdet, siden denne regering kom til. Vi har været vant til, at der blev rettet det ene angreb efter det andet mod lejerne, senest med renteaftgiften i forbindelse med kartoffelkuren og med boligministerens lejelovsforslag, angreb på angreb, som især har været rettet mod lejerne. Nu er man dog så at sige standset ved den situation, der var, og har stort set indrettet sig på, at det i hvert fald ikke skal gøres endnu værre. Man må da se på det som noget positivt, at vi måske med dette udgangspunkt kan begynde at vende situationen, sådan at man igen kan få et større element af socialt boligbyggeri her i landet.

Når det drejer sig om situationen i København, har jeg et spørgsmål til ministeren. Det går meget dårligt i København med hensyn til udnyttelsen af ungdomsboligkvoten, og det er også en del af baggrunden for, at VS har peget på de tusinde midlertidige boliger. Det fremgår bl.a. af et svar af 7. november 1986 fra ministeren på et spørgsmål, jeg har stillet om kvotaudnyttelsen i København, at det går overordentlig elendigt med at få bygget ungdomsboliger i København. Derfor vil jeg spørge ministeren, hvordan han vurderer den samlede situation. Jeg forstår, at der pågår nogle forhandlinger, og at man afgav en hel masse løfter. Både ministeren, hr. Estrup og andre var fremme med løfter, dengang BZerne stod på barrikaderne, men da de forlod dem, blev der pludselig stille overalt, hvor man drøftede disse spørgsmål på Københavns Rådhus, og man hørte heller ikke meget mere fra de ansvarlige politikere her i Folketinget og i regeringen.

Det nytter ikke noget, at man nu fører nogle hensygnende forhandlinger og så måske vender tilbage, når problemerne igen er gået i hårdknude, fordi man bare har ladet stå til og ladet den fattigste del af den københavnske ungdom sejle sin egen sø. Derfor vil jeg altså bede ministeren om en konkret vurdering af situationen. Det går meget dårligt med ungdomsboligbyggeriet, og jeg har

ikke hørt noget om, at der foreligger konkrete planer om at udnytte de tomme boliger. Jeg håber, ministeren vil give et svar på det, og så vil jeg forbeholde mig at vende tilbage med et spørgsmål desangående, hvis det viser sig, at der ikke rigtig har været noget i disse forhandlinger.

Boligministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne takke regeringspartiernes ordførere for den positive indstilling til lovforslag nr. L 101, men den overraskede mig for så vidt ikke – i betragtning af, hvor meget godt forslaget indeholder. Derimod kan det undre, at der overhovedet er nogen, der kan være så kritisk indstillet, som hr. Baadsgaard giver udtryk for at være.

Jeg vil gerne kommentere nogle af de kritikpunkter, der er rejst i forbindelse med selve lovforslaget og dets indhold, og også, hvad der måtte ligge uden for lovforslaget.

Man har kritiseret vores udnyttelse af kvoten for 1986. Jeg tror imidlertid, historien vil vise, at den måde, Boligministeriet har håndteret den vanskelige sag i 1986 på, har været den rigtige. Uanset om man kan lide betegnelsen eller ej, har det været utrolig vanskeligt at få gennemført det støttede byggeri med baggrund i den voldsomme aktivitet, der har været i bygge- og anlægssektoren indtil nu i 1986, og den direkte mangel på arbejdskraft og entreprenørkapacitet, som har gjort sig gældende, når man skulle have gennemført det støttede boligbyggeri.

Jeg kan kun sige, at jeg synes, ministeriet har været overordentlig dygtigt til at fordele kvoten geografisk efter behov og efter, hvor det overhovedet var muligt at få opført byggeriet. Det er rigtigt, som det er oplyst også af hr. Estrup, at det er længe siden, det er meddelt boligselskaberne og andre, at kvoten bliver fuldt udnyttet for 1986; der bliver ikke tale om at overføre en del af kvoten til 1987.

Der ligger også i lovforslaget en fortsat sikkerhed med hensyn til den rullende planlægning – den sikkerhed, man nu engang kan give, når Folketinget kun lovgiver for ét år ad gangen. Det er trods alt et hensyn, man viser de planlæggende myndigheder og selskaber, at man skitserer niveauet for det følgende år.

Midtvejsredegørelsen kom ikke den 1. juli 1986 – det er rigtigt – men det kunne den af

[Boligministeren]

gode grunde heller ikke, da det, der er aftalt, er en midtvejsrederegørelse med slutdato den 1. juli og det altså først er derefter, at man kan samle det foreliggende materiale til en egentlig rederegørelse. Det er det, ministeriet har gjort og har gjort så hurtigt, som det overhovedet var gørligt.

Dernæst siger hr. Baadsgaard, at den almene kvota skal ses i sammenhæng med den høje rente og kartoffelkuren. Nu ville jeg, hvis jeg var hr. Baadsgaard, sige den lave rente, for den høje rente, man havde den 11. september 1982, var på 22,7 pct., mens den lige nu vel er på omkring 11,5 pct. Alting er relativt; hvis 11,5 pct. nu er højt, hvad er så 22,7 pct.? Jeg gad vist, hvilken kvota man skulle have for det støttede byggeri i 1982, hvis det alene skulle gå proportionalt efter rentespændet.

Kartoffelkuren, vil jeg blot gentage her, har kun til hensigt at hjælpe danskeren og sikre boligbyggeriet, både det støttede byggeri og ejerboligbyggeriet, gennem en stadig lavinflation og lavrente, og det vil vi også opleve kommer til at ske.

Når man taler om den almene kvota, det støttede byggeri under ét, vil jeg medgive, at regeringen har et handicap, som ikke prægede Socialdemokratiet, da det havde regeringsansvaret op til 1982, nemlig at vi mener, det er rimeligt, at det, regeringen sætter i værk af offentlige ydelser og udgifter, også skal betales. Vi har det ønske, at regningen skal betales, uanset at skattetrykket er højt, og det vil sige, at vi også har agt og magt til efterfølgende at betale de kvoter, vi godkender og sætter i værk, uanset at vi ændrer finansieringsformen. Tidligere betalte man ca. 60 pct. af regningen, hver gang den lød på 1 kr.; det ønsker vi ikke at gå ind på.

Den samme tanke kan man godt få, når man hører hr. Baadsgaard beklage sig over, at der er for få ungdomsboliger. Jamen er det noget at kritisere denne regering for? I perioden 1979-82 havde man mange arbejdsløse, ledige håndværkere og ledige byggefirmaer, men hvor mange ungdomsboliger opførte man i denne periode? 350! Var det i København? Nej, i hele landet! Var det om året? Nej, det var i hele perioden 1979-82! Vi har i denne regerings tid givet støtte til 8.000 ungdomsboliger. Skulle man ikke i stedet glæde sig over, at det er muligt at give

støtte til så mange boliger i forhold til det, der var gældende tidligere?

Dernæst blev jeg spurgt om, hvad jeg ville med John Winther-udvalget. Jeg vil selvfølgelig håbe, at udvalget kommer med gode forslag til løsning af problemerne for kriseramte bebyggelser og løsninger, der medfører, at vi undgår at få kriseramte bebyggelser. Hvad udvalget barsler med i den endelige betænkning, kan jeg ikke sige noget om, før vi ser resultatet. Jeg har fået en melding om, at man stadig satser på at være færdig pr. 1. januar 1987.

Nu er alt jo ikke så negativt, og derfor vil jeg gerne sige til hr. Pelle Voigt fra SF, at jeg egentlig var glad for meget af det, der blev sagt. Det var lige før, at der var noget positivt. Hr. Pelle Voigt sagde nemlig, at man var glad for udvidelsen, og det glæder mig, at man også kan se noget positivt i det, denne regering gør.

Jeg er egentlig også enig i, at man godt kan stille det spørgsmål, om der kan bygges billigere. Imidlertid har Folketinget selv været med til at lægge nogle begrænsninger på mulighederne for konkurrence, for man tillader ikke andre at bygge med den samme gunstige belåningsform som den, der gælder for ungdomsboligbebyggelsen, altså indekslån. Man kan i dag ikke få finansieret byggeri med udlejning for øje med indekslån; det kan kommuner heller ikke, hvis det er en privat bygherre, der forestår arbejdet. Spørgsmålet er, om det er noget, man kan diskutere på et senere tidspunkt i denne sal.

Hvad angår rammebeløbet og det beløb, der skal gælde under ét, vil jeg sige, at erfaringerne har vist, at rammebeløbet er for lavt. Generelt er niveauet i dag for lavt. Det hænger også sammen med, at en stor del af ungdomsboligerne indrettes i eksisterende ejendomme, og det er dyrt at indrette og ændre gammelt til nyt.

De, der har rådgivet os om størrelsen - det er Ungdomsboligrådet, hvor alle interessentgrupper: de unge, kollegierne og andre, er repræsenteret - havde egentlig et højere krav end det, vi kommer her og foreslår. De har foreslået 20-30 pct., men vi skønner, at 15 pct. er rimeligt, for vi ønsker ikke at opfange overophedningen i rammebeløbet; vi ønsker at sikre, at rammebeløbet under normale vilkår kan give os en ungdomsbolig af god kvalitet. Men når vi hæver rammebeløbet, hæver

[Boligministeren]

vi naturligtvis også boligudgiften; den udlig- nes ikke af andre midler end dem, vi i øvrigt kender under vores boligstøtteordning. Alt andet lige stiger huslejen, og derfor er det rigtigt, at der ligger et socialt aspekt i at holde rammebeløbet nede både for ungdomsbo- ligheder og for støttede boliger i øvrigt. Stignin- gen på 15 pct. betyder f.eks. i Københavns- området ca. 7 pct. højere husleje, hvilket svar- er til ca. 100 kr. pr. måned.

Hvad angår realkreditlen, vil jeg blot kon- kluderende sige til alle, at vi egentlig har det ønske, at det er hjemmestyret, der i størst muligt omfang bestemmer vilkårene på Grønland. Vi har et ønske om og et ansvar for at sikre, at vores realkreditsystem bevares intakt. Vi kan selvfølgelig have nogle statsfi- nansielle ønsker med hensyn til den måde, man fordeler midlerne mellem Grønland og resten af samfundet på, hvis der er tale om skattebegünstigede finansieringsordninger, men ellers bør det principielt være hjemme- styret, der rådgiver om, hvordan disse lovreg- ler skal virke. Det, der her er tale om, er, som det er sagt, at give mulighed for indeks- belåning af vedvarende energi-anlæg, selv om der er tale om elanlæg. Der åbnes også mulighed for, at boligministeren på et senere tidspunkt giver tilladelse til indekslån i er- hvervsvirksomheder med offentligt ejerskab, enten fuldt ud eller delvis ejet af en offentlig myndighed.

Hr. Albrechtsen spurgte, hvad der egentlig skete på området midlertidige boliger, og jeg kan kun bekræfte det, hr. Estrup sagde, nem- lig at vi arbejder med den løsning, at man kan anvende nogle bygninger til midlertidige ungdomsboliger. I mit første indlæg vedrø- rende lovforslaget sagde jeg også, at de fore- løbige skøn tyder på, at der kun er begrænse- de muligheder for indretning af midlertidige ungdomsboliger i den eksisterende boligmas- se i kommunen. Vi er dog meget opmærk- somme på problemet og vil også prøve den mulighed, hvis den viser sig realisabel, for at afhjælpe en del af boligproblemet.

Jeg vil her gerne kvittere for hr. Albrecht- sens bemærkning om, at forslaget er »mindre slemt«. Det er jo lige før, at det er helt godt. Det er vist noget af det smukkeste, jeg har hørt længe fra den kant.

Om forslaget til ændring af lejeloven, som blev kritiseret, kan jeg kun sige, at det inde- holder en lang række forbedringer for lejer-

ne. Jeg er altså ikke enig, men det skal vi ikke diskutere her.

Derudover blev der spurgt om, hvad der sker i anledning af de løfter, der blev givet i forbindelse med de konflikter og skærmyd- sler, der har været i København. Jamen disse løfter indfries jo bl.a. i dette lovforslag, og jeg mener, at vi går så langt, som vi overho- vedet kan finde midler til det, for at bygge flere ungdomsboliger. Det er da også nævnt i bemærkningerne, at vi netop hæver den sam- lede ramme for byfornyelse og sanering op til 1,2 mia. kr. Det mener jeg egentlig er en del af indfrielsen af givne løfter, og det er jeg meget glad for.

Baadsgaard (S):

Jeg stillede i mit første indlæg nogle spørgsmål, som jeg mener at jeg ikke fik svar på. Et af dem – men det har mindre med boligbyggeriloven at gøre – var spørgsmålet om, hvorvidt ministeren havde overvejet at give statsgaranti for de lån, man agter at yde til kollektive energianlæg på Grønland. Mi- nisteren kommenterede heller ikke min an- tydning af, at den ændrede finansiering kun- ne bruges til at omlægge statens medfinansie- ring eller trække den helt ud – det vil den jo være udmærket til rent teknisk – og jeg bad ministeren om at kommentere det, for at vi kunne få sådanne formodninger helt afkræf- tet, hvis der ikke er noget om dem. Det ville være dejligt, hvis det kunne lade sig gøre.

Jeg spurgte også, hvordan det gik med den rullende planlægning, men jeg kan godt se, at det er svært at gøre rede for dette i kort- hed. Når jeg interesserer mig så meget for den, skyldes det overførselsretten. Nu har vi fået ministerens ord for, at kvoten bliver ud- nyttet fuldt ud i 1986, og det er vi glade for og tilfredse med. Jeg forstod også, at ministe- ren agtede at udnytte kvoten fuldt ud i 1987, og det er også helt fint.

Så kunne man spørge, hvad vi skal med den paragraf, som kun giver anledning til, at vi året igennem skal være usikre med hensyn til, om der nu skal bygges 8.100 eller der skal bygges 9.000 boliger. Jeg kan ikke rigtig se, at vi har så meget at bruge den til, når man har denne positive indstilling til at udnytte kvoten fuldt ud.

Hvad angår antallet af ungdomsboliger, som regeringen har opført, ved ministeren

[Baadsgaard]

godt, at der knytter sig den forklaring dertil, at loven om ungdomsboliger først er indført senere. Derfor har det, vi i dag kalder ungdomsboliger med støtte, af gode grunde ikke kunnet opføres tidligere, end loven blev vedtaget. Hvis ungdommen skulle bo i de boliger, der er opført af denne regering, ville det blive sparsomt for mange unge mennesker. Der er jo opført andre former for boliger, før denne regering trådte til.

Mine bemærkninger om renten skulle blot forstås således, at vi tidligere har fået det argument, at det private byggeri nu ville vokse, og at vi derfor godt kunne slække lidt på indsatsen her. Min bemærkning skulle opfattes sådan, at dette, at renten nu er steget, efter mine begreber skulle have den modsatte virkning.

Hvad angår en indsats med hensyn til ungdomsboliger, forsøgsbyggeri, eller hvordan det nu skal udformes, vil jeg gerne spørge ministeren, om der kommer et udspil fra ministeren på dette område. Det har også tilknytning til det, fru Agnete Laustsen var inde på, men jeg blev ikke klar over, om fru Agnete Laustsen var indstillet på, at der skulle øgede midler til for at løse denne opgave for vores hovedstad.

Jeg var glad for de Radikales utilfredshed med, at kollegiestøtten ikke bliver reguleret. Det tager jeg som tegn på, at det er noget, vi har mulighed for at råde bod på, inden vi kommer frem til anden og tredje behandling.

Fru Agnete Laustsen synes, at 9.000 er for meget, men accepterede det. Man kunne næsten tro, at det var for et enkelt år, men det lå der jo ikke i det. Jeg mener da også, at der skal tages økonomiske hensyn, men i Morgenavisen Jyllands-Posten for i dag har det konservative folketingsmedlem fru Eva Møller i en kommentar besvaret nogle spørgsmål, jeg har stillet med hensyn til, hvordan de Konservative vil finansiere f.eks. de 800 mill. kr. mere til forsvar; nu vil jeg ikke lægge op til en drøftelse af dette spørgsmål, men blot tage det som eksempel. Fru Eva Møllers svar til mig lød: vi skaffer pengene! Det var mit udgangspunkt for at mene, at hvis man kan skaffe penge til det, skulle det nok ikke være helt umuligt ved en fælles indsats også at skaffe de penge, der er nødvendige for at løse de boligproblemer, som i hvert fald bliver forværret i det kommende år.

Pelle Voigt (SF):

Jeg synes, der er grund til at hæfte sig ved hr. Estrups bemærkninger om det utilstrækkelige og muligvis urimelige i den forlængelse af kollegiestøtteordningerne, der er lagt op til her, selv om jeg nok synes, at hr. Estrup rakte om ikke Fanden så boligministeren en lillefinger med sin bemærkning om, at han måske kunne acceptere en 1-årig forlængelse. Det synes jeg vi skal prøve at få gjort kål på i boligudvalget, også efter at have hørt ministeren heroppefra erkende, at den efter ministerens opfattelse nødvendige og påkrævede forhøjelse af rammebeløbet faktisk udløser huslejestigninger i det nye byggeri; og vi er bekendt med de problemer, der jo allerede er i det eksisterende byggeri.

Vi må konstatere, at hverken hr. Estrup eller boligministeren har givet noget reelt eller sammenhængende svar på det problem, der består i lokaliseringen og indkvarteringen af de 8.000 flygtninge, som skal have et eller andet sted at bo. Men jeg er helt overbevist om, at selv om en del af disse flygtninge kommer fra temmelig kummerlige forhold i Mellemøsten og fra lejre af den ene eller anden art, er der ingen i Danmark, der forestiller sig, at de telte, som fru Agnete Laustsen fremholdt som et skræmmende eksempel i forhold til et mere fleksibelt ungdomsboligbyggeri, er en boligform, der skal tages i anvendelse. Vi mangler jo mindst talt stadig væk at høre, hvilke andre boligsektorer end den almennyttige sektor der skal være med til at løse flygtningeproblemet.

Ministeren var glad for, at SF var glad for, at det trods alt er lykkedes at udvide ungdomsboligvoten en lille smule. Jeg kan ikke forstå, at det kommer særlig meget bag på ministeren – og det tror jeg egentlig heller ikke det gjorde – for det er da klart, at vi er fornøjede over ethvert fremskridt, der måtte ske i denne regerings tid, hvor betingelserne for den slags er meget vanskelige.

Jeg vil gerne endnu en gang fremhæve, at vi ønsker – og det er et reelt ønske hos os – at man i forbindelse med dette forslag og i forbindelse med en senere diskussion får belyst spørgsmålet, om det, der vanskeliggør en billiggørelse af det almennyttige boligbyggeri såvel som ungdomsboligbyggeriet, er reelle fysiske forhold eller det er en konkurrenceforvriddning i boligsektoren, altså om der er

[Pelle Voigt]

tale om systemer af aftaler mellem entreprenørerne, om der er tale om, at de forsøg, Folketinget inden for det almennyttige byggeri har gjort på igennem udbudscirkulærer at sikre en billigørelse af byggeriet, faktisk har fungeret eller ikke har fungeret. Det er vi meget interesserede i i denne forbindelse at få en afklaring af i boligudvalget.

Vi står jo nemlig stadig væk med det problem, at ministeren ikke har svaret på, hvordan man f.eks. på ungdomsboligområdet og på kollegieområdet agter at kompensere for de huslejeforhøjelser, som vil blive udløst.

Der kan man så til gengæld, forstår jeg, hælde sit hoved til Fremskridtspartiets ordfører, for det, vi fik heroppefra, var en lang tale, som, så vidt jeg kunne høre det, lagde op til en forbedring og en forhøjelse af boligydelse og boligstøtten. Det synes jeg er meget spændende, for hvis Fremskridtspartiet vil støtte en sådan politik – og det var stort set det eneste indhold i Fremskridtspartiets ordførers tale – er vi jo derhenne, hvor mandattallene i Folketinget kommer til at stå meget lige, og måske vil vi endog opleve hr. Estrup være med til at afhjælpe nogle af de økonomiske problemer, der opstår som følge af de meget voldsomt stigende huslejer i den almennyttige sektor og på ungdomsboligområdet.

Jeg skal ikke nægte, at det gjorde et stærkt indtryk på mig – og jeg tror, det gjorde et stærkt indtryk på hele Folketingets boligudvalg – forleden dag at få at vide, at begyndelseshuslejerne i det almennyttige byggeri i København i løbet af de sidste fire år er steget med 37 pct. Man må spørge sig selv, hvordan folk får penge til at blive ved med at have råd til at bo i det almennyttige boligbyggeri.

Estrup (RV):

Nu ved jeg godt, at hr. Pelle Voigt er ude at rejse en gang imellem, men det er formentlig ikke gået helt hen over hovedet på SFs ordfører, at vi faktisk gennemførte en forbedring af boligstøtten i foråret, men ellers skal jeg da minde om det.

Derudover vil jeg gerne sige, at der er to temaer, der har præget debatten, og det ene tema er flygtninge, og det andet er ungdomsboliger. Det er selvfølgelig med god grund, for det er to tungtvejende problemer og også

problemer, som jeg netop i mit første indlæg fremhævede som begrundelser for, at vi nu har det største omfang af støttet byggeri nogen sinde.

Men det er da rigtigt, som hr. Pelle Voigt siger, at der ikke er kommet noget bud på nogen sammenhængende plan til at klare flygtningeproblemet. Nej, det er der ikke kommet fra nogen i denne sal. For sagen er jo den, at vi ikke kan bygge os ud af det, og det er der heller ikke nogen der, efter at jeg sagde det heroppefra, har prøvet at påvise at man kan. Problemet foreligger i den kommende tid og kan ikke løses ved, at man f.eks. øger den almennyttige kvota med et par tusinde enheder el.lign. Det er helt andre løsninger, der skal på bordet.

Jeg synes, det var naturligt, om det udvalg, som boligministeren nu har haft siddende i temmelig lang tid, afleverede et materiale, som supplerede det, vi fik i foråret. Så har vi andre en chance for at komme med de forslag, vi har liggende. Jeg er ikke sikker på, at de forslag, vi fra radikal side kan komme med, kan løse problemerne, men de kan forhåbentlig bidrage dertil. Og jeg tror, at man i den eksisterende boligmasse godt kan pege på muligheder, som klart vil afhjælpe noget af den mangel, som vi desværre ser i øjeblikket og også vil stå over for i hvert fald i det kommende år.

Dernæst er der spørgsmålet om ungdomsboliger. Hr. Baadsgaard var inde på, at det var urimeligt nu at bebrejde Socialdemokratiet, at der ikke var bygget ungdomsboliger nok under socialdemokratiske regeringer, for der havde slet ikke været nogen lov dengang. Nej, men det er vel bl.a. det, man bebrejder Socialdemokratiet; det havde vel haft alle muligheder for at lave en ordentlig lovgivning om ungdomsboliger. Én ting er i hvert fald sikker, og det er, at kollegiebyggeriet blev forsømt i en lang periode.

Men det synes jeg ikke vi skal strides voldsomt om nu. Det afgørende er, at der er et fælles ønske i denne sal om at øge antallet af ungdomsboliger, hvad enten det er de nye ungdomsboliger, eller det er ungdomsboliger indrettet på midlertidig eller anden basis i den eksisterende boligmasse.

Jeg lagde også mærke til nogle af de ting, som hr. Albrechtsen var inde på. Jeg deler i øvrigt boligministerens opfattelse: at det var en helt usædvanlig ros, boligministerens lov-

[Estrup]

forslag fik: »mindre slemt, end det plejer at være«, tror jeg hr. Albrechtsen sagde. Og når man ved, hvordan det af og til kan lyde, er det faktisk en meget stor ros. Hr. Albrechtsen kom næsten til at lyde som en rød realist, men det vil jeg dog ikke sådan påstå højt.

Jeg synes, at det afgørende i spørgsmålet om København er, at vi nu får en realistisk løsning på bordet. Jeg tror, at der lidt er tale om temperamentsforskelle, når hr. Albrechtsen synes, at man først skal skrive sine tanker ned og så fremsætte dem i folketingssalen og se at få dem vedtaget, mens jeg i stedet foretrækker, at man først undersøger problemerne og ser, hvad det er for nogle barrierer, der skal overvindes, før man eventuelt kommer i folketingssalen med et forslag, hvis det er nødvendigt. Det synes jeg ikke skal skille os ad.

Det afgørende er, at der tilsyneladende her er en vilje til at gennemføre en ny og utraditionel løsning. Den synes jeg faktisk at vi skal følge op, og jeg opfattede også det, boligministeren sagde, som et klart tilsagn om, at man fra Boligministeriets side følger den op, og at vi kan forvente, at der kommer en eller anden form for udspil i den nærmeste fremtid. Man kan på dette område sige, at det ikke er så afgørende, om der er mange tomme ejendomme, for relativt få ejendomme vil i sig selv kunne give mange ungdomsboliger. Og med det tempo, vi har haft i ungdomsboligbyggeriet i København, skal der såmænd ikke så meget til for at hjælpe på sagen. Sagen er jo reelt, at Københavns Kommune ikke har været i stand til selv at bidrage til løsningen af dette problem, og derfor må vi andre hjælpe den lidt på vej.

Jeg synes, det er ganske væsentligt, at det problem, som bl.a. BZ-aktionerne påpegede, nemlig tomme ejendomme samtidig med mangel på boliger, nu fører til et reelt initiativ, og vi vil i hvert fald ikke lade Københavns bystyre sætte sig ned og folde hænderne og sige: nu er de rykket ud af Ryesgade, så kan vi lade fem og syv være lige.

Formanden:

Ordføreren vedrørende lovforslag nr. L 51 angående ændring af lov om boligbyggeri samt beslutningsforslag nr. B 14 om en ny ungdomsboligpolitik, hr. Albrechtsen, har ordet.

Albrechtsen (VS):

Nu må ministeren endelig være forsigtig og ikke opfatte det, jeg har sagt, alt for positivt, når jeg har brugt begrebet »mindre slemt«. Jeg kan forstå på hr. Estrup, at jeg ikke har udtrykt mig skarpt nok. Det skal jeg lægge mig på sinde, så det ikke gentager sig.

Når det drejer sig om flygtningespørgsmålet, siger hr. Estrup, er der ikke nogen, der har fremsat konkrete forslag. Det er jo ikke rigtigt. Der ligger et konkret forslag om en kvotaudvidelse, som VS har fremsat, til behandling her i dag. Det vil også give det nødvendige antal enheder i forbindelse med løsning af flygtningeboligproblemet. Jeg kan også oplyse, at VS en af de førstkommande dage vil fremsætte forslag om, at alle kommuner skal være forpligtede til at modtage flygtninge. På den måde foreligger der altså de konkrete forslag, som hr. Estrup efterlyste.

Nu siger hr. Estrup jo ganske rigtigt, at disse problemer i København ikke må få lov til at blive glemt, men så vil jeg stille ministeren det spørgsmål igen – det bliver jeg nødt til, fordi ministerens svar på det spørgsmål, jeg stillede før, var en henvisning til det, ministeren havde sagt allerede i første omgang, og det var jo unægtelig noget luftigt, idet ministeren sagde, at der kun var begrænsede muligheder i København. Vi ved jo dog, at der – efter forskellige opgørelser ganske vist – er omkring 1.000 tomme boliger, som kunne bruges, måske lidt mindre eller lidt mere, der er lidt uklarhed om det; jeg tror nok, at ministeren er i gang med at lave en nærmere undersøgelse af, hvor mange det egentlig er. Jeg vil da også gerne have mere præcise tal. Men der er altså nok til at gå i gang. Man kan ikke påberåbe sig, at der ikke er disse tomme bygninger, som man umiddelbart kan gå i gang med. Så kan man diskutere, hvor det ender, og hvilket antal man skal nå frem til at sætte i stand, men man kan ikke producere nogen undskyldning for ikke at gå i gang. Det vil jeg godt bede ministeren bekræfte.

Så spurgte jeg ministeren, hvordan man skal se det i sammenhæng med, at Københavns Kommune viser stadig ringere evne til at udnytte sin nybyggekvota på ungdomsboligområdet. Efter det svar, som ministeren gav mig, står der for 1986 et tal for udnyttel-

[Albrechtsen]

sen, som faktisk er ganske chokerende, nemlig 0. Så står der ganske vist længere nede, at der snart vil komme 8. 8 ungdomsboliger i København vil der snart komme! Jeg synes da ærlig talt, det er noget chokerende, når man tager i betragtning, at problemet med ungdomsboliger jo er størst netop i København.

På den baggrund kan jeg slet ikke forstå, at hr. Estrup kan blive ved med at gentage, at så må vi jo vente og se med disse forhandlinger. Når jeg så spørger: jamen kommer så det konkrete udspil på Folketingets bord inden jul?, får jeg heller ikke længere noget svar. Man bliver mere og mere tåget i sine udtalelser, jo mere konkret jeg spørger. Det synes jeg simpelt hen ikke at de unge i København kan være tjent med.

Jeg synes heller ikke, at man kan være tjent med, at en boligminister står i fjernsynet og lover – og jeg ved ikke, hvor mange steder hr. Estrup stod og lovede – at der vil blive gjort noget, og at svarene så, når man borer i det, bliver mere og mere undvigende. Så siger hr. Estrup, at han ikke straks farer hen og fremsætter et forslag i Folketinget; han vil vente og se, om der ikke hellere kunne komme noget ud af det i Boligministeriet. Men der er ingen substans i svarene.

Kan vi få et tilsagn fra ministeren og fra hr. Estrup om, at der vil foreligge et konkret forslag inden jul?

Boligministeren (Thor Pedersen):

Hr. Albrechtsen spørger direkte til de i forslaget nævnte 1.000 midlertidige ungdomsboliger. Mit svar gik på, at de opgørelser, vi kender, tyder på, at det er et begrænset antal, der vil kunne komme på tale. Det har noget at gøre med manglerne i de 1.000 lejligheder og grovheden af disse mangler. Man kan jo ikke acceptere, at unge mennesker bor under kondemnable forhold i brandfarlige ejendomme.

Der skal altså bruges midler til at istandsætte ejendommene. Hvis der er tale om midlertidig istandsættelse, er det klart, at det ikke har noget formål at bruge lige så mange penge til en midlertidig istandsættelse, som en ny, færdig ungdomsbolig ville koste. Det er altså en balancegang at finde de muligheder i den eksisterende boligmasse, hvor det er forsvarligt at indrette midlertidige boliger.

Det er det, vi er i gang med. Det er rigtigt, at det bliver en stor hjælp, når vi fra Københavns Kommune får at vide, hvor mange tomme boliger den egentlig har stående.

Til spørgsmålet om udnyttelse af ungdomsboligkvoten: jamen det er jo en stor hjælp også til Københavns Kommune, at man hæver rammebeløbet med de 15 pct. også for ejendomme, der har fået tilsagn om støtte i 1986, men som først kommer i gang i 1987.

Man må heller ikke være blind for den mekanisme, der ligger i, at når man én gang har luftet tanken om, at man arbejder med at hæve rammebeløbet, så går mange af projekterne i stå, fordi man måske også ønsker at gennemføre dem på et lidt højere niveau kvalitetsmæssigt, hvilket et andet rammebeløb kan give. Men heri skal ikke ligge, at jeg mener, at Københavns Kommune ikke godt kunne gøre mere for at fremme projekterne også tidsmæssigt, så vi ikke blot får dem ved årets udgang som et tilbagevendende skema. Jeg mener, at man godt kunne gøre lidt mere, men det er ikke noget, vi kan gøre fra denne talerstol.

Med hensyn til at gøre noget i øvrigt mener jeg, at jeg sagde ganske klart, at der jo er gjort noget. Antallet af ungdomsboliger, der kan opføres: plus 900. Byfornyelsessanering: plus 260 mill. kr.; heraf bliver der sikkert med kapitel 3 op til 200 mill. kr., fra 105 mill. kr. til 200 mill. kr. Samtidig har saneringsselskaberne i forhandling med Københavns Kommune og Boligministeriet ændret deres arbejdsgang vedrørende behandling af saneringssager og tilkendegivet at ville yde en ekstra indsats for at undgå unødigt tomme boliger.

Jeg skylder også hr. Estrup et svar på spørgsmålet om bidraget i forbindelse med realkreditlen, bidragsfastsættelsen, hvor hr. Estrup beder om, at man skal forhandle. Selvfølgelig skal man forhandle, og det er også det, vi gør, men man må ligesom også medgive, at boligministeren må have lidt af forhandle om, og det kan denne bestemmelse i lovforslaget sikre boligministeren.

Hr. Pelle Voigt spurgte om kompensation for huslejstigning. Jeg mener, jeg svarede klart. Ud over den gældende boligstøtteordning, vi har, vil lejerne komme til at betale de 7 pct. mere i husleje. Men man må stadig gøre sig klart, at ungdomsboligen er overor-

[Boligministeren]

dentlig attraktiv i både størrelse, indretning og finansiering, også for de unge. Det er stadig sådan, at det er en appelsin i turbanen for enhver ung at få chancen for at komme ind i en ungdomsbolig, og huslejeniveauet er afgjort ikke afskrækkende. Det er meget favorabelt sammenlignet med andre boligmuligheder i dette land.

Hr. Baadsgaard spørger, om den ændrede finansiering betyder, at staten er ved at trække sig ud. Nej, helt klart nej. Vi har bare ønsket at præcisere også i bemærkningerne, at ændringen skal betyde, at det er staten, det er Boligministeriet, inden for rammen, og at vi får den ekstra udgift ved at ændre finansieringen. Kommunerne friholdes fuldstændig, og lejerne friholdes fuldstændig. Det er ikke et ønske om efterfølgende på en eller anden måde at trække sig ud.

Om aktivitetsniveauet. Jeg har sagt tidligere, at jeg mener, at det er min opgave, når Folketinget har vedtaget en kvota, at efterleve den på en sådan måde, at den bliver udnyttet, og det gælder også kvoten for 1987. Det må være min opgave at efterleve og udnytte kvoten. Men overførselsretten skal sikre, at vi har muligheden for at overføre en del af den samlede kvota til efterfølgende år, hvis aktivitetsniveauet er for stort, og hvis vi kan være med til at ødelægge prisniveauet og prisdannelsen i øvrigt på byggemarkedet. Det vil så være en del af en kvota, der alligevel ikke ville blive opført – på grund af det høje prisniveau, for det høje prisniveau vil altid stoppe det støttede boligbyggeri, når det kommer over en vis grænse.

Det er altså en mekanisme, der ikke har til hensigt at begrænse udnyttelsen af kvoten, men tværtimod har til hensigt at sikre, at den kan udnyttes, og i værste fald så i det efterfølgende år. Altså et klart tilsagn om, at der ikke er tale om at misbruge noget.

I øvrigt vil jeg gerne takke for udtalelserne og den indstilling, der er til lovforslaget, og jeg glæder mig til et hurtigt udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden behandling (for forslaget til folketings beslutnings vedkommende anden (sidste) behandling) vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om individuel boligstøtte. (Renter af beboerindskudslån).

Af boligministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 19/11 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Bakholt (S):**

Boligministerens forslag vedrører de såkaldte pligtmæssige lån til beboerindskud, hvor hovedreglen jo er den, at lånene er rentefri i 5 år, og at der så betales en rentesats på 6,5 pct. Den foreslår boligministeren nu nedsat til 4,5 pct.

Vi husker jo alle sammen, at forslaget blev bebudet under behandlingen af renteskatten, og det er jo selve renteskatten, der er ulven i dette her.

Det lovforslag, som ministeren har fremsat, er jo det, vi kunne kalde løsningen på de såkaldte pligtlån, men der er jo andre lån, som der ikke er nogen løsning på, f.eks. lån med kommunegaranti. Der er jo stadig det urimelige, at hvis folk er i en sådan økonomisk situation, at de skal optage lån til indskud til bolig, så risikerer de altså at skulle betale renteskat.

Selv om boligministeren nu foreslår, at rentesatsen for disse låns vedkommende bliver nedsat fra 6,5 til 4,5 pct., så er det et meget lille plaster på det store sår, der blev skabt, da renteskatten blev gennemført. Der bliver ikke rettet op på de skævheder og de urimeligheder, som renteskatten medfører, men vi er positivt indstillet over for selve dette lovforslag.

Merete Aarup (KF):

Under behandlingen af renteaftgiften på forbrugslån lovede boligministeren at frem-